

Phalaenopsis fimbriata

Kuvaus

Phalaenopsis fimbriata on keskikokoinen perhosorkidea. Sen lehdet ovat pituudeltaan parikymmensenttiset ja noin 7 sentin levyiset. Juuret ovat pitkät ja joustavat. Kukintovarsi on hiukan nuokkuva ja siihen avautuu lähes samanaikaisesti useita kukkia. Vahamaiset kukat ovat 4–5 senttisiä. Pohjaväriiltään ne ovat joko aivan valkoisia, kermankeltaisia tai kehälehtien kärjissä on jonkin verran vihertävää. Pitkän ja kapean huulen keskiosa on aniliininpunainen ja saman värisiä raitoja on alimmaisten sepalien tyvellä. Huulen keskellä on runsas tyynymäinen ”karvoitus”, myös huulen reunoilla on selkeästi erottuvia karvoja. Kukat ovat todella kauniit ja heijastavat valoa posliinin lailla. Ne kestävät kauniina useita viikkoja. Laji voi kukkia milloin vain, mutta useimmiten kukinta-aika osuu kesään tai alkusyksyyn.

Kasvatus

Phalaenopsis fimbriata on kostean ja lämpimän ilmanalan orkidea. Hyvin kasvaakseen ja kukkiakseen se edellyttää ilmankosteutta, jota normaalissa asuinhuoneessa ei ole sille tarjota. Eikä runsas ilmankosteus ole sama kuin juurten märkyys. Vaikka se tuleeikin hyvällä hoidolla toimeen ikkunalaudalla, helpoiten se kasvaa lasikossa.

Ostin kolme *Phalaenopsis fimbriatan* pientä tainta Padovan EOC-näyttelystä 2006. Thaimaalainen tarha myi niitä kuiviltaan, pinottuina sanomalehtipaperien väliin kuin syksyn lehdet. Ohjeeksi sain laittaa ne kotona vuorokaudeksi veteen, jossa on sokeria. Tällä keinoin taimet he-

räsivätkin eloon ja alkoivat kasvaa pienessä taimilasikossani.

Kosteasta taimilasikosta siirsin ne jonkin ajan kuluttua ikkunalaudalle. Aiemmin tavalliseen lasikkoon laittamiini perhosorkidearisteymiini oli lasikossa tullut mustia läiskiä ja pelkäsin näillekin käyvän samoin. Kuitenkin ikkunalaudalla kasvu taantui. Yksi taimista tosin kukki ensin yhdellä kukalla, seuraavana vuonna kahdella. Lehtiä lakastui samaan tahtiin kuin uusia kasvoi. Laitoin kokeeksi yhden taimista lasikkoon. Muutos oli nopea ja selkeä: uusia lehtiä alkoi kasvaa ja aiemmin pitkän ruukun kylkiä nuokkuneet lehdet nousivat ryhdikkäästi pystympään. Myöhemmin lasikkoon laittamani kaksi muuta yksilöä ovat myös lähteneet hyvään kasvuun. Samoin on käynyt muille pienille ja pienehköille *Phalaenopsis*-suvun luonnonlajeille.

Muiden perhosorkideoiden tapaan myöskään *Phalaenopsis fimbriatan* valontarve ei ole kovin suuri, vaan se tulee toimeen muiden kasvien katveessa – kasvaahan se luonnossakin hämärässä puiden lehvästön keskellä. Kasvualustana olen käyttänyt tavanomaista männynkaarna-hiili-seosta ja lannoittanut läpi vuoden miedolla kasviraivanteella.

Teksti ja kuvat Oili Pentinsaari

KIRJALLISUUTTA
Christenson Eric A. 2001:
Phalaenopsis, A Monograph,
Timber Press

Alkuperä

Johannes J. Smith, Antwerpenissä 1867 syntynyt botanisti, matkusti 1891 Jaavalle. Hän työskenteli Buitenzorgin kasvitieteellisessä puutarhassa Bataviassa eli nykyisessä Indonesian Bogorissa, noin 60 km Jakartasta etelään, ja jäi sieltä eläkkeelle 1924. Näiden 33 vuoden aikana hänestä tuli alueen tunnetuin botanisti. Hän teki useita tutkimusmatkoja Jaavan lisäksi Sulawesi-, Ambon- ja Maluku-saarilla keräten kasvinäytteitä, joiden joukossa on paljon orkideoita. Hollantiin palattuaan hän työskenteli orkideoiden parissa kuolemaansa 1947 asti. *Phalaenopsis fimbriatan* hän kuvasi 1921 puutarhan julkaisussa Bulletin du Jardin botanique de Buitenzorg, III, 3:300.

Phalaenopsis fimbriatan kasvualuetta on Jaava, Sumatra ja Borneon luoteisosa. Se kasvaa epifyyttinä puiden rungoilla ja oksistoissa 800–1300 metrin korkeudella merenpinnan tasosta. Alueella on lämmintä ympäri vuoden: päivisin 25–30 astetta, öisin parinkymmenen asteen tienoilla. Suhteellinen kosteus on 70–80 %. Runsaimmat sateet osuvat kesäkuusta elokuulle ja vielä syyskuusta marraskuun puolellekin sataa kohtalaisesti. Huomattavasti kuivempaa on joulukuusta maaliskuulle, mutta ilmankosteus on silloinkin suuri.